

Затверджено
наказом Міністерства освіти і науки України від 5 лютого
2001 р. № 44

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України 8 лютого 2001 р. за
№ 120/5311

Інструкція про переведення та випуск учнів навчальних закладів системи загальної середньої освіти усіх типів та форм власності
Інформаційний зв'язок: Лист МОН № 1/9-165 02.04.2002

Відповідно до статті 34 Закону України «Про загальну середню освіту», Положення про загальноосвітній навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року Х»964 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», цією Інструкцією визначається порядок переведення та випуску учнів навчальних закладів системи загальної середньої освіти.

1. Порядок переведення та випуску учнів

1.1. Учні (вихованці) 1-3(4)-х, 5-8-х і 10(11)-х класів на підставі підсумкового оцінювання за рішенням педагогічної ради, яке затверджується наказом директора загальноосвітнього навчального закладу, переводяться до наступних класів, а 9-х і 11(12)-х класів — випускаються із загальноосвітнього навчального закладу.

1.2. Річне оцінювання з предметів навчального плану здійснюється не пізніше ніж за 5 днів до закінчення навчального року.

1.3. Підсумкові оцінки з предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, виставляються на підставі атестаційних та річних оцінок, з інших предметів річні оцінки є підсумковими.

1.4. Підсумкове оцінювання здійснюється: для учнів 1-3(4)-х класів — з урахуванням навчальних екскурсій; для учнів 5-8-х класів — з урахуванням навчальної практики, практикумів з навчальних предметів чи екскурсій; для учнів 10-х класів — з урахуванням навчальної практики, занять з допризовної і медико-санітарної підготовки; для учнів 9,11(12)-х класів — після проведення державної підсумкової атестації.

При цьому залишається незмінною тривалість навчального року (У загальноосвітніх навчальних закладах I ступеня не менше 175 робочих днів, у загальноосвітніх навчальних закладах II—III ступенів — 190 робочих днів).

1.5. Підсумкове оцінювання з професійного навчання проводиться на підставі річної оцінки за 11(12)-й клас. У випадках, коли учень склав екзамен на

присвоєння кваліфікації, розряду, результат екзамену може бути врахований як підсумкове оцінювання.

1.6. Для вирішення спірних питань, що виникають під час проведення річного та підсумкового оцінювання, у загальноосвітніх навчальних закладах та у відповідних органах управління освітою створюються апеляційні комісії згідно з Положенням про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 14.12.20м № 588 і зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 19.12.200(1, №925/5146).

1.7. У разі незгоди учня (батьків або осіб, які їх замінюють) з результатами річного оцінювання (кількість предметів не обмежується) йому надається право протягом 5 днів після оголошення результатів оскардити їх, подавши письмову заяву до апеляційної комісії загальноосвітньому навчального закладу, та пройти повторну річну атестацію з метою підвищення балів з відповідних предметів, що передбачені навчальним планом.

Повторна річна атестація проводиться не пізніше 10 днів після звернення до апеляційної комісії за матеріалами і завданнями, підготовленими відповідними апеляційними комісіями.

У разі не вирішення спірного питання апеляційною комісією загальноосвітнього навчального закладу учню (батькам або особам, які їх замінюють) надається право в 3-денний термін звернутися до районної (міської) апеляційної комісії. Висновки цієї комісії є остаточними.

1.8. Усі учні незалежно від річного оцінювання переводяться до наступного класу (з урахуванням випадків, викладених у пп. 1.10, 1.11, 1.12), допускаються до державної підсумкової атестації, випускаються із загальноосвітнього навчального закладу.

1.9. При переведенні учнів з початкової до основної школи передусім беруться до уваги досягнення ними не нижче середнього рівня у навчанні з української мови та читання, математики, а в загальноосвітніх навчальних закладах з мовами навчання національних меншин — також і з мови навчання.

Учні, які закінчили 2(3)-й клас початкової школи і мають початковий рівень у вивченні предметів, зазначених вище, отримують завдання на літній період. Завдання готуються вчителем з урахуванням індивідуальних здібностей учня.

Протягом серпня вчителем проводиться повторна атестація учня з зазначених вище предметів, під час якої визначається рівень його досягнень у навчанні з цих предметів. Якщо учень не підвищив рівень досягнень у навчанні, то для нього складається індивідуальна, скоригована відповідно до його індивідуальних здібностей навчальна програма з предмета (предметів)

(українська мова, читання, математика), за якою він навчатиметься протягом 3(4)-го класів. Якщо ж учень після закінчення початкової школи не засвоїв зазначену скориговану програму на середньому рівні, то він може бути залишений на повторний курс навчання за рішенням педагогічної ради та за згодою батьків (осіб, які їх замінюють)-

1.10. Учні, які впродовж двох років навчання у початковій школі не засвоїли програму з предметів навчального плану, за поданням педагогічної ради направляються на обстеження спеціалістами психолого-медико-педагогічної консультації за згодою батьків (осіб, які їх замінюють). За її висновками такі учні можуть продовжувати навчання в спеціальних загальноосвітніх школах, залишатись на повторний курс навчання або навчатися за індивідуальною формою чи за індивідуальними навчальними програмами за згодою батьків (осіб, які їх замінюють).

Учні, які через поважні причини (хвороба, сімейні обставини) за результатами річного оцінювання отримали бали початкового рівня 2, 3 бали) можуть бути, як виняток, залишені для повторного навчання у тому самому класі за рішенням педагогічної ради та за згодою батьків (осіб, які їх замінюють).

1.12. Для учнів, які не мають річної атестації з будь-яких причин пропустили більше ніж 50 відсотків робочих днів: із 175 днів — більше ніж 88 днів, із 190 днів — більше ніж 95 днів або протягом навчального року систематично відмовлялися відповідати тощо) за рішенням педагогічної ради та відповідного наказу директора річна атестація (кількість предметів не обмежується) проводиться у серпні-вересні поточного року. День, час проведення такої річної атестації визначається загальноосвітнім навчальним закладом, але не пізніше 5 вересня поточного року.

1.13. Річна атестація в серпні-вересні проводиться за матеріалами і завданнями, підготовленими шкільними методичними об'єднаннями вчителів (вчителем), що затверджуються директором загальноосвітнього навчального закладу.

1.14.3 Учнями, які підлягають річній атестації в серпні-вересні, впродовж літнього періоду організуються консультації, індивідуальні заняття з відповідних предметів, форми й методи цієї роботи визначаються методичними об'єднаннями вчителів (вчителем) та погоджують ся з адміністрацією загальноосвітнього навчального закладу.

1.15. За наслідками річної атестації, яка проводилась у серпні-вересні, педагогічна рада загальноосвітнього навчального закладу приймає остаточне рішення щодо подальшого навчання учня (переведення його до наступного

класу, на індивідуальну форму навчання, на навчання за скоригованою навчальною програмою з окремих предметів). На підставі рішення педагогічної ради директор загальноосвітнього навчального закладу видає наказ, який у письмовій формі доводиться до відома учня, батьків (осіб,, які їх замінюють).

Учні 2-3(4)-х, 5-8-х та 10(11)-х класів, які не пройшли річну атестацію в серпні-вересні, зараховуються до наступного класу, де їх навчання відбуватиметься за скоригованими навчальними програмами з відповідних предметів, Пройти річну атестацію за попередній клас такі учні можуть протягом навчального року, відповідно до часу засвоєння навчальних програм за матеріалами і завданнями, підготовленими шкільними методичними об'єднаннями вчителів (вчителем), що затверджуються директором загальноосвітнього навчального закладу. За підсумками цієї атестації на підставі рішення педагогічної ради видається наказ директора загальноосвітнього навчального закладу.

1.16. Випускники 9-х класів, які не атестовані з одного і більше предметів, можуть зараховуватись до 10-х класів середніх загальноосвітніх шкіл, вечірніх (змінних) шкіл, професійно-технічних навчальних закладів.

1.17. Випускники основної школи (9-й клас), які не атестовані, тобто не мають річного оцінювання та не пройшли державну підсумкову атестацію з будь-яких предметів, для отримання документа про базову загальну середню освіту можуть пройти державну підсумкову атестацію протягом року, за завданнями, спеціально розробленими відповідним органом управління освітою. За підсумками цієї атестації на підставі рішення педагогічної ради видається відповідний наказ директора загальноосвітнього навчального закладу.

1.18. Випускники 11(12)-х класів, які не атестовані, тобто не мають річного оцінювання та не пройшли державну підсумкову атестацію з будь-яких предметів, для отримання документа про повну загальні, середню освіту можуть пройти державну підсумкову атестацію на загальних підставах не раніше ніж через рік.

1.19. В окремих випадках, зокрема пов'язаних з призовом на військову службу, виїздом на постійне місце проживання за кордон тощо дозволяється достроково проводити підсумкову державну атестацію.

У таких випадках Міністерство освіти Автономної Республіки Крим, управління освіти і науки обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій готують відповідні матеріали і завдання та встановлюють інакші, ніж визначені Міністерством освіти і науки України, строки проведення підсумкової державної атестації.

Інформаційний зв'язок: Лист МОВ. № 1/9-165 02.04.2002.

1.20. Учні гімназій, ліцеїв, колегіумів, спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням окремих предметів, які мають за підсумками річного оцінювання початковий рівень досягнень у навчанні (1, 2, 3 бали) хоча б з одного предмета, за рішенням педагогічної ради та відповідного наказу директора можуть відраховуватися із зазначених вище закладів, про що письмово в двотижневий термін до можливого відрахування повідомляється орган управління освітою за місцем проживання учня. За сприяння відповідного органу управління освітою цей учень переводиться до іншого навчального закладу.

Інформаційний зв'язок: Лист МОН № 1/9-165 02.04.2002.

2. Оформлення й видача документів про освіту

2.1. У першому класі дається словесна оцінка досягнень учнів у навчанні, у наступних класах вона обов'язково доповнюється балами за діючою системою оцінювання.

2.2. Після закінчення учнем 1-го класу вчителем складається характеристика, що заноситься до особової справи учня. У характеристиці зазначаються рівень розвитку учня та результати оволодіння ним усіма компонентами навчальної діяльності.

2.3. Після закінчення 2-3 (4)-х, 5-8-х та 10 (11)-х класів учням видається таблиць успішності, в якому відповідно до діючої системи оцінювання відображаються досягнення учнів у навчанні за семестри та навчальний рік.

2.4. Документ про базову або повну загальну середню освіту (свідоцтво, атестат) видається лише державного зразка, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 листопада 1997 року № 1260 «Про документи про освіту та вчені звання».

2.5. Учням, які закінчили основну школу (9-й клас) і пройшли державну підсумкову атестацію, згідно з рішенням педагогічної ради загальноосвітнього навчального закладу та наказу директора видається свідоцтво про базову загальну середню освіту.

Випускникам 9-х класів, які будуть продовжувати навчання у тому самому загальноосвітньому навчальному закладі з метою здобуття повної загальної середньої освіти, на підставі письмової заяви батьків (осіб, які їх замінюють) замість свідоцтва про базову загальну середню освіту видається таблиць успішності.

2.6. Особам, які закінчили основну школу з досягненнями у навчанні високого рівня (10, 11, 12 балів), видається свідоцтво про базову загальну середню освіту з відзнакою.

2.7. Підвищення результатів річного та підсумкового оцінювання після переатестації не дає підстав для одержання свідоцтва з відзнакою.

2.8. Учням, які закінчили 11 (12)-й клас і пройшли державну підсумкову атестацію, згідно з рішенням педагогічної ради загальноосвітнього навчального закладу та наказу директора видається атестат про повну загальну середню освіту.

2.9. Учням загальноосвітніх навчальних закладів, які нагороджені золотою медаллю «За високі досягнення у навчанні» або срібною медаллю «За досягнення у навчанні», видається атестат про повну загальну середню освіту особливого зразка.

2.10. Випускникам 9-х, 11 (12)-х класів, які не атестовані хоча б з одного предмета, видається табель успішності, в якому з таких предметів робиться запис «не атестований(на)»,

2.11. Разом із свідоцтвом, атестатом видаються додатки до них, дезначаються досягнення учнів у навчанні в балах, що записуються тільки словами (дванадцять, одинадцять, десять і т. ін.).

2.12. Учням, які за станом здоров'я зараховані до спеціальної групи з фізичної культури, у додатку до документа про базову або повну загальну середню освіту робиться запис «зараховано».

2.13. Учням, які за станом здоров'я звільнені від занять з фізичної культури, трудового навчання, допризовної підготовки, у додатку до документа про базову або повну загальну середню освіту робиться запис „звільнений(на)”.

2.14. До додатка до свідоцтва про базову загальну середню освіту заносяться усі предмети інваріантної та варіативної частини навчального плану основної школи.

2.15. До додатка до атестата про повну загальну середню освіту заносяться усі предмети інваріантної та варіативної частини навчального плану старшої школи.

2.16. Випускникам основної та старшої школи, які в поточному навчальному році не вивчали українську мову і проходили державну підсумкову атестацію з мови навчання, у додатку до документа про базову або повну загальну середню освіту робиться запис «не вивчав(ла)».

2.17. Учням, звільненим від державної підсумкової атестації, в додаток до свідоцтва або атестата підсумкові оцінки виставляються за результатами річного оцінювання і в графі про державну підсумкову атестацію робиться запис «звільнений(на)».

2.18. Записи в додатку до свідоцтва про базову загальну середню освіту та атестата про повну загальну середню освіту робляться розбірливо чорною

тушшю чи пастою або в комп'ютерному (друкованому) варіанті. Будь-які виправлення у документах про освіту не допускаються. Документи, оформлені з порушенням зазначених вимог, вважаються недійсними.

2.19. Додатки до документів про освіту підписуються директором загальноосвітнього навчального закладу і завіряються печаткою. Відбиток печатки повинен мати чітке відображення повної назви загальноосвітнього навчального закладу.

2.20. Свідоцтво про базову загальну середню освіту та атестат про повну загальну середню освіту реєструються у книгах обліку та видачі зазначених документів.